

vestnik

"MESSENGER" GLASILO ZVEZE SLOVENSКИH DRUŠTEV V AVSTRALIJI

LETNIK XX, ŠTEV. 4

Registered for posting as a periodical — Category "B"

JUNI 1975

Published by:
Slovenian Association, Melbourne
Postal address:
P.O. Box 83 — Caulfield, Vic., 3162
Telephone:
211-0314, 50-4463
Editor:
Marijan Peršič
Set up and printed by:
Polyprint Pty. Ltd.
Price — cena:
20c
Annual subscription — letno:
\$2.00

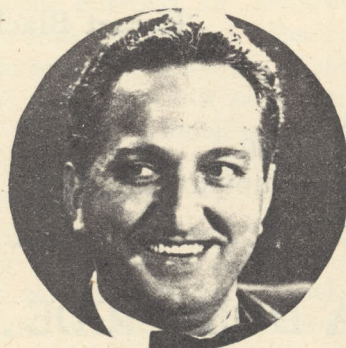
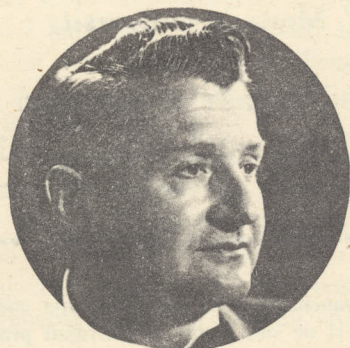

SLOVENSKI OKTET

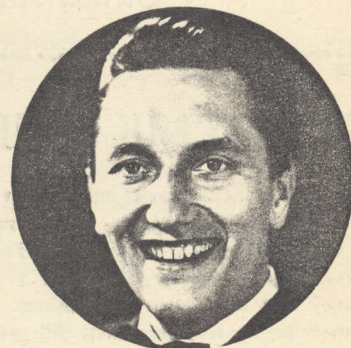
TONE KOZLEVČAR

ANDREJ ŠTRUKELJ

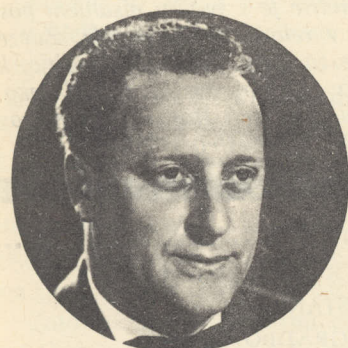

MARJAN ŠTEFANČIČ

PETER ČARE

Dr. VALENS VODUŠEK

DANILO ČADEŽ

JOŽE KORES

BOŽO GROŠELJ

PETER AMBROŽ

PEVEC SLOVENSKI MED NAS BO PRIŠEL: O KRASU BO PEL, GORIŠKIH BRDIH, O SOČI, REKI SLOVENSKI IN BLEDU, KJER ČOLNIČ PLAVA, POLETAVA NAD JEZEROM. O SLOVENSКИH FANTIH PRI DRAVCI DOMA BO ZAPEL, POHORSКИH OBRONKIH, KJER ŽLAHTNO VINCE NAM RODI, SLOVENSКИH GORICAH, PREKMURSKИH POLJIH IN O HALOŠKEM KLOPOTCU, KI V TRGATEV VABI, DA SPET POJDEMO BRAT. O DOLENJSKEM CVIČKU, KI DUŠKA NAM DAJE IN O RIBNIČANU BO VERZE ZLIVAL, O KRAŠKИH JAMAH, PONIKALNICAH IN O BRKINIH. ODMEV SINJIH VALOV PLAVEGA JADRANSKEGA MORJA BO POVELIČEVAL, BUČEČO NAM NJEGOVO PESEM PODAL . . .

O MATERI SLOVENSKI BO PEL, KI NA SINA ČAKA, KI DOLI PO KLANCU Z SOLZNIMI OČMI GLEDA IN NA NAS MISLI . . .

BRUSSELS, Libre Belgique, 11 maja 1956:
... ničesar ni lepšega na svetu, kot je človeški glas — posebno kadar ga izvaja tako veličastno znanje vokalne umetnosti ...

AMSTERDAM, Het Parool, 6 marca 1964:
... poznamo zelo dobro Don Kovaški zbor, toda nikoli popreje se nismo slišali tega Slovenskega ansambla z dosti večjo kvaliteto glasu ...

SLOVENSKI OKTET

z tisoči takih ocen bo gostoval v Melbourneu

dne 22 junija ob treh popolne

“Robert Blackwood Hall” Monash University

dne 23 junija ob osmi uri zvečer

“Robert Blackwood Hall” Monash University

Cene vstopnicam:

Člani SDM \$4.00

Ostali — nečlani \$5.00

Otroci, študentje in upokojenci \$2.00

Predprodaja vstopnic pri stalnih prodajalcih SDM

Telefoni: 211-0314 — 211-5486 — 337-2868 — 560-9090
45-1119 — 850-4090 — 437-1226.

POPOTNIK S HRIBA DOLI PRIDE ...

Prvo nedeljo v mesecu maju, posvečenemu materam zemeljskim, so se zopet zbrale naše matere, ki v jeseni svojega življenja praznujejo vsako prvo nedeljo v mesecu svoj dan na našem Slovenskem hribu. Prvič je ta lep popoldan bil prebit med našimi upokojenci v novi Koroščevi planinski koči. Kako lepo je bilo videti naše matere in očete uživati vsaj za nekaj časa sad našega trudapolnega dela. Ali ni to lepo, da so ravno oni bili prvi, ki jim je bila dana prilika praznovati otvoritev naše planinske kočice na ta tako pomemben dan. Kako so s ponosom gledali na naš skupni uspeh.

Drugo soboto v maju pa je popotnik prebil vesele trenutke med Slovenci in prijatelji, ko se je celo sam zavrtel ob zvokih lepih Slovenskih melodij na plesišču v Broadmeadows Town Hall. Že eno uro pred pričetkom letnega plesa so začeli prihajati prvi gostje in ob osmi uri zvečer je bila prostrana dvorana nabito polna. Prišli so še morali štiri dodatne mize, da tako niso odslovili prevelikega števila razočaranih ljudi, ki so prišli iz vseh strani obširnega Melbournea. Sedemsto in petdeset vstopnic je bilo prodanih za ta naš slavnostni ples, kjer smo izbirali cvet naših deklet, lepotic Slovenske skupnosti v Melbourneu. Sedem lepih in zalih deklet je bilo predlaganih od naših ljudi iz različnih predmestij. Na drugi strani Vam pod sliko opisujemo njih imena in predmestja. Ob pol enajsti uri zvečer je prišel svečani trenutek, ko je vodja ceremonij proglasil zastopnico Kew-a Janjo Gajšek za našo najboljšo in najboljšo poslano Slovenskega življa v Melbourneu. Kako težko delo so imeli štirje sodniki, da so med sedmimi tako lepimi, pametnimi in dobrimi dekleti izbrali pravo zastopnico za nas vse. Vsa dekleta so tekmovala dneve pred majskim plesom v nabiralni akciji za naš Slovenski Kulturni Center. Saj so zbrala skoraj 900 dolarjev v ta namen. Še do ranih ur nedeljskega jutra so zvoki ansamblov “Snežnika” in “Drave” odmevali med skoraj tisočglatvo množico Slovenskega okolja.

Drugi dan v nedeljo pa je popotnik zopet prišel na hrib, kjer so se že v zgodnjih popoldanskih urah začele zbirati Slovenske družine za naš drugi dvomesečni članski sestanek. Prišli so tja, da slišijo o napredku dela na Slovenskem hribu in da sami vidijo kako lepo napreduje naše Kulturno in razvedrilno središče, kot nam pišejo v pisnih naših Slovenskih dopisnikih. Na teh se-

stankih, konder podajajo izvoljeni zastopniki Slovenskega Društva svoja poročila in odgovarjajo na razna pereča vprašanja, prihajajo naši ljudje, ki zaupajo delu in odgovornosti odbora Slovenskega kluba. Naša Koroščeva planinska kočica je tokrat postala skoraj premajhna, ko je preko sto članov pozorno sledilo izvajanju poedinih odborov, ki dostikrat prebijejo dolge ure dneva ali noči za našo Slovensko skupnost. VSAK OD NJIH DELA NA SVOJEM POLJU Z ENIM IN ISTIM CILJEM V DOBROBIT NAŠEGA KULTURNEGA IN RAZVEDRILNEGA ŽIVLJENJA. NE SAMO ODBORNIKI, TODA VSAK OD NAS DOPRINAŠA DEL ZRNA K NAŠI SLOVENSKI POGAČI. NIHČE OD NAS PA SI NE SME LASTITI PRAVICE DA EDINI ZASLUG NA KATEREM KOLI POLJU, BILO V NABIRALNI AKCiji ALI FIZIČNEM DELU NA ZEMLJI. VSI DOPRINAŠAMO SVOJ DELEŽ PO SVOJIH ZMOŽNOSTIH. DA SI NEKDO LASTI EDINO ZASLUGO NA FINANČNEM POLJU JE TAKO MEGALOMSKO, KOT, DA BI SI NEKDO LASTIL PRAVICO GRADBENEGA USPEHA. VSAK KOŠČEK NAŠE SLOVENSKE ZEMLJE IMA V SEBI PEČAT NAS VSEH, VSAKA OPEKA V NAŠI ZGRADBI IMA DEL NAŠIH ŽULJEV IN ZNOJA, KOT DOKAZ SKUPNEGA NAPORA IN PRIZADEVANJ.

Nova stran zgodovine Slovenske besede je bila napisana na dan trinajstega maja tega leta, ko je prvič v Melbourneu zadonela Slovenska pesem na radijski oddaji. Slovenska beseda je napolnila ozračje četrt ure tisti terek in prodrila do zadnjega kotička naših Slovenskih domov v zamejstvu. Začelo se je novo obdobje naše Slovenske kulturne dejavnosti v novi adoptirani domovini. In karkoli se bo pozneje zgodilo, Slovenska beseda je postala dejstvo med našimi Avstralskimi prijatelji. Prebili smo led in naša pot lahko gre samo navzgor in nihče nam ne more v bodoče uporekati Slovenskih pravic med etničnimi skupinami iz Evrope. Jasno smo poudarili in dosegli, da nima nobena etnična grupa večjih pravic od naše in, da smo vsi enaki z enakimi pravicami pred Avstralsko javnostjo.

Popotniku se je tudi posrečilo to, kar je bila naša stalna pravica, da bodo odslej vse uradne objave in listine (brošure) objavljene tudi v Slovenskem jeziku. Prva takih objav bo brošura za “Medibank” (Zdravstveno državno zavarovanje) na štiri-

rih straneh. Nobena naša jezikovna etnična enota si ne sme lastiti in prisvajati pravice razlagati pravila in dolžnosti v novi domovini nam v kakršnemkoli drugem jeziku kot samo našem domačem Slovenskem. Ko že govorimo o etničnih grupah, nima nobena od njih večjih ali manjših pravic, kot samo ene, to v dobrobit in napredek svoje lastne narodne manjšine v zamejstvu. Tu v novi domovini pa nas gotovo ne vežejo nobene državne ali celinske meje razen narodnostnih. Da pa naš narod pripada Južnoslovenski grupi narodov in da smo pripadniki velike Slovanske rase o tem pa ni nikakršnega dvoma.

V soboto 24 maja pa so naše mamice poprijele za grablje in težko orodje in na “udarniški” očistile našo zemljo. Kako lepo je bilo gledati sklonjene postave naših brhkih žena, poslušati njihove vzpodbude drugim in končno se zatopiti v preteklost ob lepi Slovenski pesmi, ki je ob zaključku težkega dela odmevala iz našega hriba. Ni samo, da naše žene podpirajo tri vogale naših domov, ampak tudi naše male Slovence v Elthamu.

Popotnik se bo še oglasil.

KAR STORIŠ ZA SE, TO ŽE S TABO IZGINE,
KAR STORIŠ ZA NAROD, OSTANE VSELEJ;
DONESI LE KAMEN ZA VZGRADBO OČINE,
A RASLA NAPREJ NA PODLAGI BO TEJ.

PREOSNOVA EMIGRACIJSKE SMERI

Oddelek za informacije pri zvezni vladi v Canberri začelja novo revolucionarno potezo s tem, da bo pričel po celem svetu novo kampanjo za dotok (imigracijo) nedoločnega števila izkušenih doseljencev. V gotovih vladnih krogih predvidevajo ali upajo, da bo ta poteza privedla v našo deželo do 180.000 izkušenih ljudi, v glavnem izučenih obrtnikov in to do konca junija leta 1976. Drugi uradni krogi pa predvidevajo, da celotno število ne bo presegalo 50.000. Eden glavnih problemov je v tem, da so dovolili imigracijskemu oddelku doseči tako nizko stopnjo priseljeniškega dotoka in ta številka je bila v zadnjem letu samo 80.000.

Priseljenci bodo morali imeti določeno stopnjo izkušnje in šolstva. Kategorije delavcev bodo predpisane in se bodo spreminjale skoraj mesečno, z ozirom na zahteve delavskega trga. Mnenje ministra in oddelkov je, da bo Avstralija poskušala dobiti toliko priseljencev kot možno.

Izgleda, da je nova kampanja popoln preobrat v imigracijski politiki g. Camerona, ministra za delo, ko je v svojem govoru v Brisbanu dne 21 februarja izjavil, da javno mnenje ne bi dovolilo večjega doseljevanja kot 75.000 letno. Rekel je: “medtem ko bi letno število 100.000 ustrezalo nakupovalcem delavne sile, pa bi to sigurno povzročilo veliko nasprotje med petimi milijoni prodajalcev dela”.

SPRAVA

V letošnjem maju je minulo 30 let odkar se je končala druga svetovna vojna. Izgube v življenjih, materialnih dobrinah in moralnih vrednotah, strah, trpljenje in ponižanja more preceniti le oni, ki je skozi to največjo tragedijo človečanstva uspel prebroditi živ.

Medtem, ko je prva svetovna vojna prizadela v glavnem le vojaštvo ter prebivalstvo in ozemlje bojišč, druga svetovna morija ni prizanesla nikomur. V mnogih primerih je civilno prebivalstvo trpelo še mnogo bolj kot vojaštvo. Zaledje pa z letalskim bombardiranjem in gerilskimi akcijami ni zaostajalo za predeli, ki so bili opustošeni z bitkami armad.

Tudi naša stara domovina je bila strašno prizadeta. Nemški okupator je na brezobzirno krut način hotel uničiti vse kar je bilo slovenskega in nasilno napraviti iz Slovenije nemško deželo, medtem ko je laški prisklednik sanjal o obnovitvi rimskega imperija z Provincija di Lubiana.

Mnogo je bilo pisanega o teh nesrečnih letih okupacije. Seveda pogledi, opisovanja in komentariji prihajajo z dveh strani. Posebno mi, ki živimo izven meja Slovenije imamo priliko, da slišimo tudi drugo plat zvona in nam ni treba trobiti v en rog.

Dejstvo je, da obstojita dva različna pogleda, vsak z mnogimi odtenki. Kateri pogled je pravilen, kateri opisi odgovarjajo čisti resnici?

Ni še preteklo dovolj časa, da bi lahko sodili nepristransko. Še smo preveč osebno prizadeti in vmešani. Še so med nami močni predsodki, še so v vprašanju politični interesi osebnosti. Rane na obeh straneh so zaceljene, toda brazgotine so ostale. Te brazgotine pa se bodo vnele in rane odprle ako jih bomo praskali. Pustimo jih zato pri miru, pa naj še tako skele.

Danes, če gledamo trideset let nazaj in kažemo s prstom eden na drugega, če ugibamo kaj bi bilo, če bi bilo tako ali drugače, kaj nam pomaga? Mar bodo oni, ki so ostali doma kot zmagovalci kaj izgubili, če res iskreno ponudijo roko sprave in priznajo pravico obstoja različnih gledišč? Mar bodo oni, ki so morali v izgnanstvo olajšali bedo begunstva ako bodo zanikali stvarnosti in bili slepi za dogajanja v svetu.

Mar ne moremo vsi priznati, če že gledamo trideset let nazaj, da je v času od 1941 do 1945 naš narod šel skozi strašno obdobje, ki pa ga je na drugi strani prisililo, da je vstal z orožjem v roki in zavpil, prvič po stoletjih suženjstva, da smo narod, ki si hoče krogiti svojo usodo, ki je zmožen in hoče živeti v družini narodov kot ravnopraven. Dejstvo je, da je bila narodna zavest visoka na obeh straneh in da so nas le okoliščine in mednarodne mahinacije prisilile, da smo sprejeli dve različni taktiki, ki sta končno privedli do bratomorja. Nihče ne more zanikati, da je bila ogromna večina v obeh taborih narodno zavedna, požrtvovalna in v svojih početkih dobronamerna.

Če že govorimo o spravi potem naj bo naš prvi korak v tej smeri, da priznamo to dobronamernost in prenehamo z pogrevanjem in obujanjem tragičnih spominov vojnih let. Sprava, kateri je posvečeno letošnje leto bo uspela le tedaj, kadar bo prevladal na obeh straneh razum in kadar jo bosta res iskreno hoteli obedve strani.

Majhni po številu smo Slovenci tukaj, daleč od stare domovine, v Avstraliji, v Melbournu. Vendar smo lahko v zgled rojakom po celem svetu. Kajti mi in naše Slovensko društvo v Melbournu smo dokaz, da je sprava možna. V naših vrstah so rojaki iz najrazličnejših strani; rojaki, ki so bili v različnih taborih med in po vojni, rojaki, ki še nosijo brazgotine zaceljenih ran. Toda tukaj smo si znali podati roke, tukaj znamo potisniti preteklost v pozabo, kajti zavedamo se, da je treba gledati naprej, ne nazaj, da je treba spoštovati mišljenje vsakogar, da se je treba izogibati stvari, ki bi ranile drugega, da je treba biti popustljiv in razumen. Že zdavnaj smo spoznali in priznali, da nobena stran ni brez napak, kakor tudi nobena brez dobrih lastnosti.

Zato tukaj, v Melbournu uspevamo in uspevali bomo če bomo še naprej ostali, kot smo bili, dokler se bomo ogibali starih predsodkov ter bomo vedno in povsod z veseljem sprejeli in ponudili roko sprave. **MARJAN PERŠIČ**

DVOJNO DRŽAVLJANSTVO

Slišali smo od nekaterih naših rojakov, ki so bili na obisku v stari domovini, da so imeli probleme glede dvojnega državljanstva. To je oni, ki imajo samo avstralsko državljanstvo so bili v nekaj primerih s strani uradnih krogov močno nagovarjani, da zopet sprejmenjo tudi jugoslovansko državljanstvo.

Hoteli smo zvedeti, kakšen je položaj oseb z dvojnimi državljanstvom in smo se s tem namenom obrnili na poslanca g. Race Matewsa, ki je zaprosil za tozadevne podatke predsednika avstralske vlade g. Whitlama. G. Race Mathews nam je sedaj poslal kopijo pisma, katerega je prejel od g. Whitlama, v katerem med drugim piše, da v njegovih razgovorih s predsednikom Titom ni omenjal dvojnega državljanstva. Smatral je, da je bolje, da to zadevo odloži za drugo priliko. Sprožil pa je vprašanje olajšanja dolžnosti vojaške službe, v kolikor te zadevajo osebe z dvojnimi državljanstvom. Dalje piše, da so Jugoslovani s svoje

strani pokazali pripravljenost, da prouče njegov predlog, da pa zaenkrat še ni bilo nobene reakcije iz Beograda.

G. Mathews je obljubil, da ga bo o nadaljnjem poteku te zadeve sproti obveščal in preko njega bomo tudi mi na tekočem.

Vprašanje dvojnega državljanstva vzne-mirja tudi skupine priseljencev iz drugih držav in skupni odbor avstralskega parlamenta za zunanje in obrambne zadeve, katerega sestavljajo člani vseh strank poslanske zbornice in senata je ponovno pričel z raziskovanjem "stališča Avstralcev, ki posedujejo dvojno ali več državljanstev, z mednarodnega, pravnega in diplomatskega gledišča".

Predlogi, ki so že pred tem odborom bodo vzeti v pretres a vse osebe in organizacije, ki so zainteresirane so vabljeni, da predložijo svoje predloge pred 30. majem.

Ker je bilo to vabilo objavljeno v časopisu šele okoli 10. maja je možnost zbrati primeren material nerealno majhna.

POROČILO MINISTRA SOCIJALNE VARNOSTI — BILL HAYDEN-a, VSEM EMIGRANTOM

Kot vam je znano, "Medibank" zdravstveno-zavarovalni sistem bo prišel v veljavo 1. julija t.l. To zavarovanje bo krilo vsako osebo v Avstraliji, brez pomena če se nahaja v Avstraliji 10 minut, 10 tednov ali 10 let in ne glede na to ako je ta oseba avstralski državljan ali pa ni.

Za hitrejše delovanje "Medibank" zavarovanja, ki bi vsakomur uspešneje koristilo, bo vsem osebam, ki so prijavljene na volilnih listah izdana zdravstveno-zavarovalna izkaznica. Ravno tako bodo matere in oskrbniki otrok dobili zdravstveno-zavarovalne izkaznice v imenu svojih otrok.

Veliko vas ne bo prijavljenih na volilnih arhivih, ali pa boste premenjali naslove od takrat ko bodo te izkaznice pripravljene. Zaradi tega vam ni treba skrbeti, ker boste vseeno imeli pravice "Medibank" zavarovanja.

Oglasi se bodo pojavljali v dnevnem časopisju z prijavnicami, kjer se boste lahko prijavili za sprejem zdravstveno zavarovalne izkaznice. Prijavnice morate izpolniti ter jih poslati na: "Medibank" G.P.O. Box 9999, Melbourne, ali drugega glavnega mesta kjer živite. Prijavnice lahko dobite v vseh "Medibank" uradih in v vseh oddelkih za Socialno varstvo.

V slučaju, da ne dobite te izkaznice do 1. julija t.l., lahko predložite vašo prijavnico takrat, ko prvič zaprosite za zdravstveno zavarovanje pri "Medibank".

Kopije prijavnice za "Medibank" v vašem jeziku bodo na razpolago v vsakom uradu "Medibank", "Medibank" agentih in pri vseh apotekah (chemist), ki bodo sprejeli agencijo za "Medibank".

Vi morate vprašati za pregled te prijavnice, kadar neprošate za zdravstveno varstvo. Ta formular vam bo razložil v vašem jeziku kakšne informacije morate podati na prijavnice in kakšne račune ter dokumente morate priložiti z vašo prošnjo.

Želel bi da vsaka oseba ki živi v Avstraliji ve vse pravice ki jih lahko zahteva od "Medibank". Brošure se sedaj pripravljajo v mnogih jezikih za razlago zdravstvenega sistema vsakomur.

Zato je "Medibank" postavila mnogo različnih etniških svetovalcev v Sydneyu in Melbournu, da bodo odgovarjale na vaša vprašanja. Oni govorijo: italijansko, grško, hrvatsko, srbsko, makedonsko, turško, arabski in španski. Ti svetovalci in vsi uradniki za "Medibank" so pripravljene odgovarjati na vsa vprašanja, ki jih želite vprašati v zvezi z zdravstvenim sistemom "Medibank".

Helena

KNJIŽNICE

ZA TUJE JEZIKE

Večje upoštevanje potreb etniških skupin se je pričelo širiti od vladnih tudi na lokalne oblasti. Tako čitamo v glasilu "The Good Neighbour Council Newsletter," da je mestna knjižnica v Sunshinu, zapadnem predmestju Melbourne, nahajajoča še na McCracken St., Sunshine pričela vpeljovati knjige v neangleških jezikih.

V Midway Migrant Hostel prihaja potujoča knjižnica. V dveh urah iz nje izposodijo preko 350 knjig. Uslužbenci teh knjižnic sedaj govorijo tudi druge jezike poleg angleškega in so v veliko pomoč novim doseljencem pri izbiri knjig. Ta potujoča knjižnica izposoja tudi kasete, igrače in razne igre.

Mesto Nunawading, na vzhodnih obronkih Melbournu, ima dve knjižnici: Nunawading library, 379 Whitehorse Rd., Nunawading in Blackburn branch library, na vogalu Blackburn in Central Rod., Blackburn. Obe knjižnici imata na razpolago tudi knjige, časopise in revije v tujih jezikih.

Prav tako ima nekaj knjig v tujih jezikih na svojih policah tudi St. Kilda City library, ki se nahaja na Carlisle Street, St. Kilda.

Povpraševanje po tujih knjigah bo seveda merilo za upravitelje teh knjižnic pri nabavi in količini knjig pisanih v neangleških jezikih.

POSTANITE USTANOVNI ČLAN
NAŠEGA
KULTURNO-DRUŽABNEGA
CENTRA V ELTHAMU
Z DAROM \$200.—
POŠLJITE NA
"SLOVENIAN CENTRE
BUILDING FUND"
P.O. BOX 83, CAULFIELD SOUTH,
VIC., 3162

MELBOURNE

Te skromne vrstice naj bodo v priznanje in obenem zahvala našemu patru Baziliju, ki letos konec junija slavi srebrni jubilej svojega mašništva.

Devetnajst let že biva med nami in delo njegovih zamisli je rodilo obilo uspeha. Brez njega kot mentorja bi morda še danes ne imeli svoj verski center, ne lične cerkvice, ki je slična neznamni školjki, katera hrani v sebi dragoceni biser. Ne bi imeli Slomškovega doma; doma naših marljivih častnih sester, ki dan za dnem tako nesebično skrbe za naš verski center. Prav tako ne bi imeli Baragovega doma, ki je nudil in še nudi streho ter prvo pomoč marsikateremu izgubljenecu.

Zadnji dve leti pa pater poiskuje pridobiti našo mladino potom šole in drugih srečanj v medsebojne spoznavanje. Pa je kar prav tako, saj mladina je naša bodočnost, ki bo nadaljevala našo bitnost v tej novi domovini.

Za vse to in še za mnogokaj drugega Vam pater Bazilij izrekam v svojem, kakor tudi mislim, da lahko v imenu vseh mojih sovrstnikov upokojencev prisrčno zahvalo in Bog plačaj, z željo da naj Vam On podari zdravja in možnost dočakati svoj zlati jubilej.

Minka Peršičeva

HUMOR

K banu dr. Marku Natlačenu je prišlo odposlanstvo. Ker so se z njim dobro poznali, so slugo vprašali kar po domače:

"Ali je notri Natlačen?"

Sluga je bil užaljen, ker je cenil čast svojih gospodarjev. Napravil se je neumnega, kakor da so ga vprašali v ljubljanskem narečju.

"Boma vidl!" je dejal. Pogledal je v čakalnico in pristavil: "O, ni natlačen" ne, šeza večjo gospodo je prostor!"

Jugoslovanska turistična agencija
THE SUNNY

ADRIATIC

VAM NUDI POMOČ NA NAŠEM JEZIKU GLEDE

- Rešavanja dokumentov za vas in vaše srodnike in prijatelje, katere želite pripeljati v Avstralijo.
- Nudimo vam potovanja po najugodnejših cenah z JAT-om ali katerokoli drugo letalsko in pomorsko družbo.
- Denar ni problem — Potujte sedaj in odplačujte pozneje. Nudi vam kredit do \$5000.

Za vse ostale informacije se prosim
obrnite na:

177 Collins Street, Melbourne — Tel. 63 7441, 63 7442
154A Victoria Street Footscray — Tel. 68 3708

ROJAKI ŽELITE PRISTNIH KRANJSKIH,
ALI SLOVENSkih PLANINSKIH KLOBAS
IN DOMAČEGA PREKAJENEGA MESA . . .
OBRNITE SE NA SLOVENSKO PODJETJE

JOHN HOJNIK SMALLGOODS
PTY. LTD.

209-215 St. George's Road, North Fitzroy, 3068
Tel. 48 6656 — 48 8757

Postreženi boste v domačem jeziku

ASTRONAUT TRAVEL SERVICE

Pty. Ltd.

CNR COLLINS & ELIZABETH ST., (MLC BUILDING), MELBOURNE
11. nadstropje TEL. 62-0041

Največja in najmodernejša avstralska potniška agencija

Ima poseben oddelek za Jugoslavijo.

- * Potovanje z JAT-om ali drugimi linijami v katerikoli del sveta.
- * Veliki popusti za potovanje v grupah.
- * Potovanja z vsemi ladijskimi družbami.
- * Dovoz vaših sorodnikov in prijateljev v Avstralijo.
- * Brezplačna nabava potnih dokumentov.
- * Ugodni pogoji za kreditiranje kart.

Vse informacije vam bo rade volje nudil
g. PAVLOVIČ KOSTA in gđc. BILJANA
SRETENOVIC na telefonu 62-0041.

Po uradnih urah: 24:9699.

Telefonirajte, pišite ali obiščite nas. —
Prišli bomo tudi na vaš dom.

Naša telefonska služba dela 24 ur vsak dan

Ako hočete olepšati svoj dom, trgovino ali urad
se obrnite na slovensko soboslikarsko
in pleskarsko podjetje

DOMINO PAINTING

78 Porter Road, West Heidelberg

Tel.: 45-5303

Kvalitetno delo in zmerna cena.

Lastnik: Marijan Lauko.

IZ RODNIH KRAJEV

NAŠA USPEŠNICA NA FINSKEM

Radijska igra Franeta Puntarja "A", ki je leta 1968 prejela prvo nagrado na natečaju RTV Ljubljana in bila leto kasneje razglašena za najboljšo na radijskem festivalu v Ohridu, je bila, kakor je sporočil helsinški radio, razglašena tudi za najboljšo tujo radijsko igro na Finskem v letu 1974.

KOROŠKI SLOVENC V DEJSTVIH

Predložen sestanek na Dunaju

Informativni pogovor avstrijskega kanclerja dr. Kreiskega in predstavnikov koroških Slovencev so preložili, ker je avstrijski kancler bolan. Koroški Slovenci še niso dokončno sprejeli novega datuma.

Predstavniki koroških Slovencev so imeli na Dunaju tiskovno konferenco, na kateri so domačim in tujim časnikarjem povedali dejstva o neustreznem položaju slovenske manjšine na Koroškem. Pogovor s Kreiskym so sprejeli v prepričanju, da avstrijska vlada želi kreniti po novi poti in da bo kancler predložil kaj novega.

Povedali so, da koroški Slovenci zavračajo popis prebivalstva posebne vrste, da dosedanji pogovori z avstrijsko vlado niso peljali nikamor, ker je vselej urejala zadeve mimo koroških Slovencev, in da le-ti že dvajset let potrpežljivo čakajo na izpolnitev državne pogodbe. Na Jugoslavijo so se obrnili, ker jim ni ostala druga pot, da bi zagotovili svoje pravice, ker se Jugoslavija kot podpisnica avstrijske državne pogodbe zavzema za pravice manjšin in ker je takšno ravnanje povsem naravno.

Novinarjem so razdelili izjavo slovenskih organizacij, kjer so naštetih pogoji za sodelovanje med vlado in manjšinami pri urejanju odprtih vprašanj.

Slovenščina ni dovoljena

Tržaški občinski svet zavrnil resolucijo

Tržaški občinski svet je po daljši razpravi zavrnil resolucijo o takojšnji rabi slovenščine v občinskem svetu, ki jo je predložil svetovalec Stojan Spetič, opirajoč se na italijansko ustavo in londonski memorandum. Pač pa je deželni svet z glasovi strank leve sredine sprejel resolucijo, ki ponavlja zahtevo, da predsedstvo italijanske vlade čimprej ugodno reši vprašanje uporabe slovenščine v občinskem svetu.

Vprašanje je izredne važnosti, sprožil ga je konec lanskega leta svetovalec in odbornik slovenske skupnosti dr. Dolhar, ki je zahteval, da mu župan priskrbi uradnega tolmača. Župan se je izgovarjal, da se je glede rešitve obrnil na predsedstvo vlade. Kasneje so bili župan ter slovenska odbornika dr. Dolhar in Hreščak v Rimu in so posredovali za ureditev tega problema.

NADALJNI DAROVI ZA NAŠE SREDIŠČE V ELTHAMU

Stan DEBELAK	\$150.—
A. DRVODEL	100.—
Orkester "DRAVA"	50.—
A. GJEREK	200.—
Franc HARTMAN	50.—
G. MATKO	200.—
G. MARINOVIČ	150.—
M. MERTIK	150.—
L. J. PENCA	100.—
Stan PENCA	75.—
A. UDOVIČIČ	100.—
Z. ŽELE	100.—

Ne bi bilo pravilno, če bi ob tej priliki ne izrekli posebne zahvale našemu mlademu orkestru "DRAVA" za njihov dar \$50. Fantje so igrali med odmori (ko so poklicni muzikanti počivali) na 9. letnem plesu S.D.M.

PRIKLENJEN NA VERIGO

V Jurki vasi je duševno bolni stric na verigi priklenjen moral napravljati kolje.

Šele zdaj se je razvedelo, ka se je pred dobrim mesecem dni dogajalo v Jurki vasi pri Straži. Občani so lahko videli pretresljiv prizor, saj je pri hiši Darka Dularja sedel za verigo priklenjen 62-letni Franc Dular in belil vinogradniško kolje.

Gospodarjev stric Franc Dular je sicer nekoliko duševno prizadet, vendar pa miren človek. Rad je pohajal po vasi, obiskoval sorodnike in vaščane, pa nikomur ni hotel nič žalega. Darko Dular je s prevzemom posestva prevzel tudi skrb za preživljanje strica. Toda med obveznosti do starejšega človeka ne spada privezovanje na verigo!

Da bi strica pripravil k delu, je Darko Dular možaka z verigo privezal na hlod, drugi konec verige pa je imel človek okrog pasu zaklenjen z žabico. Tako je moral pripravljati kolje za vinograd. Kakorkoli že: v 20. stoletju je sredi belega dne človek na verigi, pa še v socialistični državi. Darka Dularja so že prijavili javnemu tožilcu.

UNIČUJOČA MAMILA Poskus s pajki in LSD

Narkomanija je pojav, ki smo ga dolgo gledali le od strani in imeli za dogajanje, značilno samo za kapitalistične dežele. Po letu 1967 pa smo se tudi v naši družbi vse bolj odkrito seznanjali s tem škodljivim družbenim pojavom. Danes sodijo jugoslovanski strokovnjaki, da smo prišli že na tisto stopnjo, ko je treba vlagati najresnejše napore za preprečevanje narkomanije, posebno pa med mladimi, ki ji najraje podlegajo: v nji namreč gledajo vzor svobodnega, neobremenjenega evropskega človeka.

Pri vsem pa največkrat pozabljamo opozarjati na škodljivost jemanja mamil. V svetu se vse več ustanov ukvarja z ugotavljanjem kvarnega vpliva mamil na človekovo zdravje. Poglejmo enega teh zanimivih in prepričljivih poskusov, ki nesporno dokazujejo to, kar bi nekateri nikakor ne želeli priznati.

Za poskusne živali so vzeli pajke, vrsto, ki plete čudovite mreže. Dajali so jim mamilo LSD ter jih navadili nanj: pajki so postali "narkomani". Potem so začeli opazovati njihovo obnašanje in početje. Ugotovili so, da se dogajajo za pajke grozljive reči. Mreže niso več znali splesti tako kot prej. Najprej so se mučili s pletenjem ene mreže sedem dni, potem deset dni, ko so popolnoma zapadli "narkomaniji", pa jim je pletenje mreže vzelo več tednov. Toda ne samo to: mreže, ki so jih pleli pajki-narkomani, so bile nepravilne, zmedene in skoraj nič več uporabne za lov. Pajki so si spodrezali sposobnost preživeti se!

IZ NAŠE MALE SLOVENIJE . . .

ZOPET EN KORAK NAPREJ

13. May 1975 mi Slovenci v Avstraliji ne smemo nikoli pozabiti. To je dan ko je prvič v zgodovini zaplaval naša slovenska pesem po radijskih valovih avstralskega kontinenta.

Nestrpno smo čakali pri naših radijskih sprejemnikih. Nekateri smo vključili kar po dva aparata.

Po prečitaniu dveh pozdravnih čestitk nas je napovedovalec v duhu popeljal v našo nikdar pozabljeno domovino. K našim mamicam, ki morda še žive, med naše gore in doline, katere poživljajo naši bistri potočki in reke ter k našemu sinjemu Jadranu.

Mislím, da je vsak izmed nas sledil tem besedam, ki so bile tako zbrane in odlično podane v čisti slovenščini. Sledile so tri naše pesmice ob katerih se je orosilo marsikatero oko.

Od vsepovsod slišim samo pohvalo z edino kritiko: prehitro je minilo in bi želeli vsaj pol ure te oddaje.

Odboru Slovenskega društva, kateremu je po dolgem interveniranju le uspelo, da nam je dana možnost oddaje v slovenščini prav odkritosrčna zahvala. Enako obema govornikoma, ki sta s tem lepim uvodom dodala naši oddaji še poseben značaj.

Borovčica

NAŠ HRIBČEK

Na naš materinski dan 4. maja smo se zopet poveselili, pogovorili in zapeli na našem hribu.

Morda je bilo to pot kar malo preglasno. Kaj pa moremo zato če imamo Slovenci povečini dobre glasilke in na ta način dajemo duška svojemu čustvu, ko se razgledujemo po našem hribu. Prav tako kot nekdanj doma, ko smo s težavo prilezli na vrh te ali one gore: En vrisk in en "juhuhu" je odletel v dolino, odmeval od hriba do hri-

ba in tu in tam preplašil divjad. Kasneje pa se je iz planinskih koč oglašila pesem in včasih harmonika. Zakaj bi si tu na našem hribu ne pričarali košček domačega veselja.

Zakaj smo bili to pot še bolj veseli? Bil je to praznik naših mamic in smo imeli v naši sredini tudi naše ne-sebične sestre iz Slomškovega doma.

In kaj še? Sprejela nas je prvič v svoj kot, naša lična, v gorskem slogu zgrajena hišica, kot prva novo dogotovljena stavba, ki nam bo sedaj služila za naše sestanke. Je lep napredek od onega preurejenega nekdanjega hleva, kjer smo se morali otepati muh v poletju in se varovati pred preprihom pozimi.

Naj izrečem v imenu upokojencev prav iskreno zahvalo g. Jaku Korošču, ki si je zamislil gradnjo te koč, vsem prostovoljnim delavcem, ki so sodelovali pri gradnji in g. Marjanu Potočniku za verando — "gank" — ki jo namerava še zgraditi.

Nam Slovincem mnogokrat očita jo, da smo škrti, da ne damo radi denarja iz rok. Tu moram to zanikati, saj takale hišica vzame kar lepo vsoto denarja in še pomislim kako lepo vsoto smo zbrali in kako še zbiramo za ta naš center je dokaz, da nismo tako skopuški. Seveda eden da več, drugi manj, vsakdo po svojim močeh in vsak dolar prav pride. Če bo šlo tako naprej imam upanje, da bomo kmalu dosegli to kar smo se namenili.

Zahvala naj gre tudi vsem prostovoljnim delavcem, ki nedeljo za nedeljo žrtvujejo za našo skupnost. Tudi žene in dekleta ne zaostajajo. Radevolje pridejo v našo hišico, za naš novi štedilnik ter se tudi ne ustrašijo pomivalnika. To pot so bile kar posebno zaposlene, saj nam je g. Hojnik že drugič letos daroval vse za prav dobro in ukusno večerjo. Tudi njemu od nas upokojencev prísrčna zahvala z željo, da bi njegova soproga še veliko-

krat prišla v našo sredino. Mi vsi ji želimo ozdravljenja.

Na kraju naj omenim in se zahvalim še onim članom, katerih delo ni tako očitno, kot je delo na stavbah, a je tudi zelo važno. Vedno je dosti potov, ki se morajo opraviti na ta ali oni način. Morda telefonsko, morda potom pisanja a včasih celo osebnega interveniranja. Tudi njih čas je dragocen in se mora od nekje vzeti.

Vsi se zavedamo, da je v skupnosti moč in da gradimo ne toliko za nas, kot za našo mladino, ki bo lahko enkrat ponosna na svoje starše in se bo lahko pomerila z vsako drugo manjšino v Avstraliji, čeprav morda večjo po številu.

Za konec tega dopisa naj povem še to, da smo nameravani obisk v Canberri odložili do oktobra, ko bo morda vreme toplejše kot je sedaj. Če se nam hoče še kdo pridružiti je dobrodošel.

Minka Peršičeva

"DRAVA" ENSEMBLE

JOHN ZEMLIC: I originally started music at the age of seven and have played the accordion ever since. My parents stated me off by giving me a simple piano accordion to fool around on and I developed a liking for it, so at the age of seven they sent me to a teacher. When I had been playing for four years I began to play in competitions where I won diplomas and awards for accordion playing. A year later I started playing songs at Kew for Mothers' Day and Fathers' Day. That was my first experience of playing for Slovenians. From there I met Frank, whom I had known before, and he had been playing the trumpet for about seven months. I asked him if he wanted to tray a few songs with me and se he did. I was also born in Australia.

FRANK PROSENIK: who is now the trumpet player and saxophonist originally came from Slovenia. He was born in Slovenia and moved to New South Wales for two years before coming to live in Victoria, where I met him as he lived just around the block from me. He learnt the piano accordion for two years, disliked it and began on the trumpet and later the saxophone. We played together

for about six month for the Slovenians. Frank enjoys music now and my father talked Drago into learning the drums, and Drago joined the group, making it a trio . . . Frank, Drago and me.

DRAGO PROSENIK; is now our "Little Richard", the drummer of the band. He was thrilled by the idea of joining the group and started straight away. He has been learning the drums for about a year. He joined us just as we started playing at Eltham and also played with us at Kew. He came to Australia with Frank and his first contact with music was with his brother Frank, my father and me. We three were playing together for about three months when Ciril was influenced by our music and began playing bass guitar with us.

CIRIL CAMPSELJ: joined us because he enjoyed music and wanted to be involved in the band. He was born in Australia and lives just around the corner from us. His big chance was to play a couple of songs with us at Eltham, and it turned out quite well. He played more songs with us until he he reacde the point where he was with our band full time, and with us everywhere we played. He enjoys music and appreciates it.

JOHN SKOFIC: originally studied music for six years and played guitar for four years. His first experience playing for anyone was when I met him and we played a few songs together at Springvale. I had met him preivosly at Choir practice for the youth at Kew. He joined the group and plays rhythm guitar. He was born in Buenos Aires, Argentina and then came to Australia. John has been with the goup only a short time, and so has Ciril.

At the moment the band stands as: John Zemlic, Accordionist and saxophonist; Frank Prosenik, Trumpeter and saxophonist; Drago Prosenik, Drummer; Ciril Campelj, Bass Guitarist; John Skofic, Guitarist.

Our band gives special thanks to Mr. Frank Hartmann who is our coach with great appreciation for all the time and devotion he gives to the band.

JOHN ZEMLIC

CANBERRA POROČA . . .

ŠE ENKRAT O SESTANKU "ZVEZE"

V majski številki Vestnika sem bral poročilo o seji Zveze. Bil sem eden od predstavnikov in bi rad par stvari dopolnil. Ne vem, kdo je pisec članka, zato bi ga nerad kritiziral. Prepričan sem, da niti on niti jaz nisva novinarja in nimava potrebnih sposobnosti, vendar se mi zdi nujno, da bi si pisec članka moral pomagati z zapisnikom seje, če se ne more zanešti na spomin. Upam da pomanjklivost v tem članku niso bile namerne ampak res samo znak da je pisec ne-iskušen v takem delu.

Pomanjklivosti:

Omenjeni so bili vsi na seji prisotni, razen g. Faleža, ki je kot predsednik Zveze sejo odprl in je do postavitve novega predsednika vodil.

2. Pisec omenja, da je postal za leto 75/76 predsednik g. Špacapan, pozabil pa je povedati, da je vsa štiri leta od ustanovitve Zveze pa do te seje bil predsednik g. Falež. Mislím, da bo zanimalo Slovence po vsej Avstraliji tudi to, da je bil g. Falež voljen, ne imenovan ali vrščen.

3. Zanimivo je, da je bilo na tej seji predlagano in sprejeto, da se predsednik v bodoče ne voli, ampak pride na vrsto po abecednem redu (Canberra, Melbourne, Sydney). Ker je po mojem mišljenju to način, po katerem še nikdar in nikjer nismo postavljali predsednika, me zanima, kaj

mislite o tem Slovenci. Kaj niso več volitve osnova demokratične izbire naših predstavnikov? V političnem in družabnem življenju vsega sveta naj bi ljudje odločali o svoji usodi z volitvami, mi Slovenci v Avstraliji pa smo baje prvi pagruntali abecedo.

4. Zanima me tudi in mislim da bo zanimalo tudi ostale Slovence še to, da v načinu izbire vodstva Zveze, postopek ni enoten. Zveza namreč izbira tajnico in določa predsednika.

Mislím, da je prav, da člane Zveze katere smo predstavljali, obvestimo o teh novostih, saj četudi so dobronamerni, so mogoče v praksi neprimeri, kajti drugače bi taki postopki bili naujno že osvojeni kjer koli kdaj prej.

Končno želimo omeniti še neresnico, da je Melbourne predstavljal Adelaide. Kako je mogoče zastopati nekoga, ki ni član?

Jože Žagar

SMEH KOT ZDRAVILO

Psihiatri so odkrili še eno dobro plat smeha: smeh pomaga bolnikom, da pozabijo na tegobe, ki spremljajo bolezen; zategadelj v Angliji gledališke skupine že obiskujejo bolnice, kjer uprizarjajo komedije. Posledice: pri nekaterih bolnikih je smeh (in umetniško doživetje) pomagal več kot zdravila!

Predstavljamo slovensko slikarsko in pleskarsko podjetje

SUNSHINE PAINTING SERVICE PTY. LTD.

62-64 MONASH STREET, SUNSHINE, 3020

Tel. 311 1040, 311 8343

Lastnika: Jaka in Jim Korošec

Svoji k svojim !

VAŠA EDINA SLOVENSKA
TURISTIČNA AGENCIJA

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

IVAN GREGORICH

Vam nudi po izredno zmerni ceni polet iz

MELBOURNE naravnost v LJUBLJANO

Vse potrebno za obisk domovine ali drugih delov sveta ter srečno vrnitev

Vam lahko preskrbimo za kadar koli v letu . . .

Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede rezervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pisмено ali z osebnim obiskom naše pisarne. Radi in hitro Vam bomo ustregli.

IVAN GREGORICH

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

(čez dan)

72 Smith Street
Collingwood, Vic., 3066
Tel. 419-1584 - 419-2163

(po urah)

1044 Doncaster Road,
East Doncaster, Vic., 3109
Tel. 842-1755

Veselo Velikonočno kosilo v Canberri

Prvi piknik v Elthamu pred tremi in pol leti

Sedem lepotic SDM.

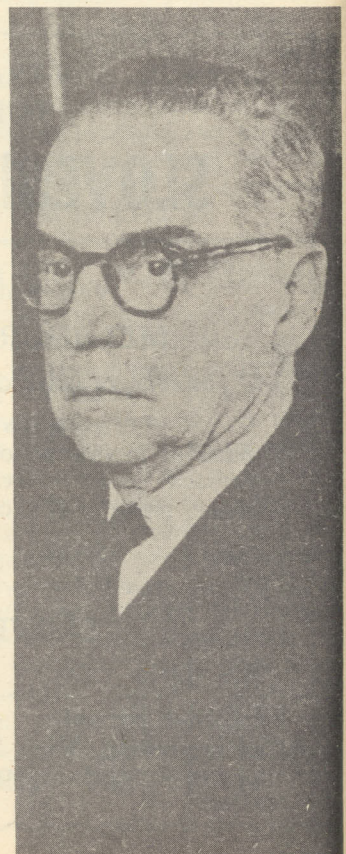
Miss SDM Jana Gajšek

Od leve: Angela Prosenik, Glenroy; Marta Krnel, Blackburn; Sonja Leber, Caulfield; Ana Mandelj, Kingsbury; Jana Gajšek, Kew; Dorica Dolenc, Clayton, Cvetka Sedmak, Ringwood

Levo: Ensemble "Drava"

Desno: Pokojni Ivo Andrić